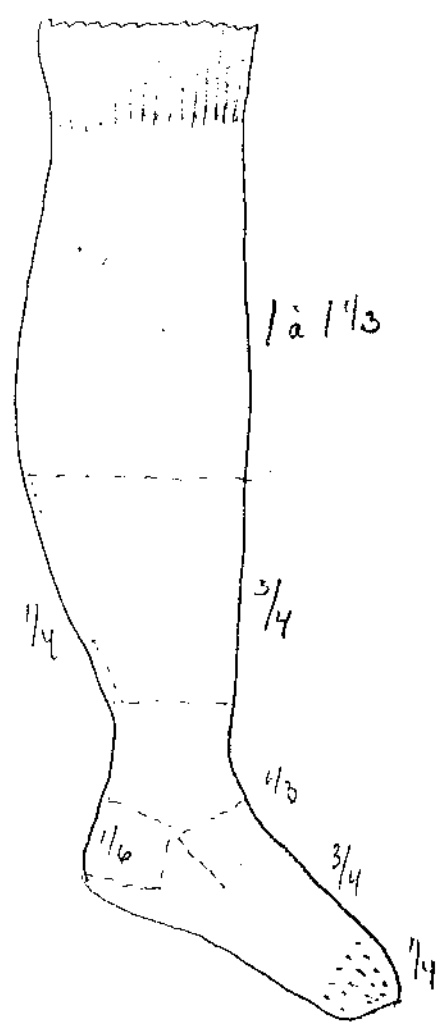

En slät strumpa.

A V S K R I F T

ur

Handl edning i metodisk undervisning i kvinnlig slöjd
1892

En slät strumpa Matr. 2 hg ullgarn, 5 strumpstickor

Lärarinnan bör dels visa eleverna en väl stickad strumpa, dels bör hon rita upp en sådan på svarta taflan. På ritningen bör som vanligt följa en enkel och klar beskrifning hvarvid indelningen af strumpan genomgås.

STRUMPAN BESTÅR AF 2 HUFVUDELAR: A. Benet B Foten

BENET BESTÅR AF 4 DELAR: a. Kragen b. Tjockbenet c. Vaden d. Smalbenet

FOTEN BESTÅR AF 4 DELAR: a. Hälen b. Kilen c. Släta stycket d. Tån

97, 101, eller 105 maskor uppläggas, beroende på strumpans storlek. Erfarenheten har visat, att om strumporna i en klass stickas i 2 á 3 storlekar, så komma de i regeln att passa eleverna. Det är ju en klar sak, att lärjungarna intressera sig mera för strumpor, som de kunna begagna, än för så kallade normal-strumpor. Därjämte blir undervisningen fylligare, emedan flera olika fall komma före. Strumpans form skall grunda sig på de upplagda maskornas antal

A BENET. Vi vilja utgå från 97 maskor. Dessa fördelas på 4 stickor och hopfogas på vanligt sätt. För att fästa garnet stickas 6 á 8 maskor med dubbelt garn. Stickorna föra numreras (fig 2)

Man börjar med stickan, som sitter till vänster om hopfogningen.

a. KRAGEN. Första hvarfet stickas med rätstickning. Därefter stickas randigt (2 räta och 2 avviga maskor) så många hvarf som $1/3$ af de upplagda maskornas antal ($96:3=32$) eller ($96 \times 1/3=32$)

b. TJOCKBENET. Denna del af strumpan utföres med rätstickning, bakranden undantagen. Bakranden är en rad af maskor, som omväxlande stickas med en rät och en avviga maska. Dess ändamål är att visa, hvarest hvarven på strumpan taga sin början. Då kragen är afslutad, uttages en maska till bakranden. Uttagningen tillgår på följande sätt: man för högra stickan in i föregående hvarfvets maska från rätsidan till avvigsidan och bildar en extra maska. Tjockbenets längd beror helt och hållet på, hur långt man vill att strumpan skall gå öfver knäet. Så många hvarf som 1 á $1 \frac{1}{3}$ af de upplagda maskornas antal bruka vara en lagom längd (95 eller 128)

c. VADEN. Emedan benet afsmalnar nedåt foten, måste äfven strumpan göra detsamma. Afsmalningen sker därigenom, att maskornas antal förminskas. Detta kan ske antingen genom hoptagning eller öfverdragning.

Hoptagning: 2 maskor stickas i hop till en. Öfverdragning: man lyfter en maska, sticker en och drager den lyftade öfver den stickade maskan. Hoptagningen sker på högra och öfverdragningen på vänstra sidan om bakranden. Genom intagning skall $1/4$ af de upplagda maskorna gå bort ($96 \times 1/4=24$) Vadens längd beräknas efter de upplagda maskornas antal. På vaden bör det vara så många kvarf som $3/4$ af de upplagda maskornas antal ($96 \times 3/4=72$) 72 kvarf är lika med 36 avvigmaskor. Dessa skola fördelas på afståndet mellan intagningarna.

Då ifrågavarande strumpa skall minskas med 24 maskor och 2 maskor gå bort vid hvarje intagningskvarf, få vi 12 intagningar på densamma. Mellan dessa intagningar ligga 11 afstånd eller mellanrum. Om vi på dessa fördela våra 36 avvigmaskor, så komma 3 avvigmaskor på kvart mellanrum och 3 avvigmaskor blifva öfver. Dessa fördelas lika på de tre första afstånden, då resultatet blir:

3 mellanrum = 4 avvigmaskor
8 " " = 3 " "

d. SMALBENET: Smalbenet stickas på samma sätt som tjockbenet. Dess längd skall vara så många hvarf som $1/3$ af de upplagda maskornas antal ($96 \times 1/3=32$)

A. FOTEN

a. HÄLEN Till hälen tages hälften af strumpans vidd och just den hälften, som innesluter bakranden, alltså första och fjärde stickan, som därför kallas h ä l s t i c k o r. De övriga kallas v r i s t s t i c k o r. Maskorna, bakranden icke inberäknad, fördelas jämt på alla fyra stickorna.

Hälstickorna stickas hvarannan gång med rät och hvarannan gång med avvigstickning.

På det att hälen skall komma att passa bra, stickas tvenne extra avvigränder, en vid hvardera kanten af hälen. Dessa kallas sidoränder.

På avvigsidan af hälen stickas tredje maskan från början och tredje maskan, från slutet räknadt, sam bakranden med rätstickning. Öfriga vaskor stickas med avvigstickning.

Hälens längd rättar sig efter de upplagda maskornas antal: en sidorand skall hafva så många avvigmaskor som $1/6$ af de upplagda maskornas antal ($96 \times 1/6 = 16$) Därefter följer intagningen af hälen. Denna börjar på avvigsidan. Man sticker 3 á 4 maskor förbi bakranden, tager ihop två avviga maskor till en avvig och sticker en maska avvigt efter hop-tagningen. Därefter vändes arbetet så, att man får rätsidan af hälen åt sig.

På rätsidan af hälen lyfter man första maskan, sticker så många maskor på andra sidan om bakranden som på avvigsidan (3á4), tager ihop medelst öfverdragning och sticker en maska med rätstickning efter öfverdragningen. Åter igen vändes arbetet om. Genom vändningarna uppkomma tvenne hål, ett på kvardera sidan om bakranden. De maskor, hvilka sitta på ömse sidor om dessa hål, skola alltid hoptagas. Ingtagningen fortgår på ofvan beskrifna sätt, till dess att alla maskor tagits ihop. Intagningen som bildar en kil, bör tecknas på svarta taflan.

Därefter bildas nya maskor på ömse sidor om hälen på soljande sätt: stickan c (fig 3) tages i den högra handen, hälkanten vikes uppåt så, att den af kantmaskan, som vetter åt avvigsidan af hälen kan tagas på stickan, kvarefter garnet slås om stockan och drages igenom på vanligt sätt. Detta fortgår ända till sista länken, hvilken öfverflyttas till stickan a för att tillsammans med första maskan på denna sticka stickas ihop till en maska (fig 4) Maskorna hvilka återstår på hälen fördelas jämnt på hälstickorna.

Bakranden upphör med hälen.

=====

b. KILEN Det släta stycket på foen skall hafva samma vidd som smalbenet, det vill säga, maskornas antal skall vara lika med $3/4$ af de upplagda maskorna ($96 \times 3/4 = 72$) Men genom hälen hafva maskorna betydligt ökats, kvarför vi ånyo genom hoptagning måste minska maskornas antal. Intagningarna utföres vid slutet af första och vid början af fjärde stickan. På den förstnämnda stickan stickas två maskor ihop till en, på den sistnämnda tages ihop medelst öfverdragning. Mellan de fyra första intagningshvarfen stickas ETT, mellan de öfriga TVÅ hvarf.

Kilen bör vara lika lång som en sidorand på hälen.

c. DET SLÄTA STYCKET Denna del av foten stickas med rätstickning. Från hälens afslutning och till tåns början skall det vara så många kvarf som $3/4$ af de upplagda maskornas antal ($96 \times 3/4 = 72$) eller 6 á 8 kvarf mindre, beroende på fotens längd.

TÅN. d Tån skall innehålla ungefär så många hvarf som $1/4$ af de upplagda maskornas antal ($96 \times 1/4 = 24$)

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 0 \\
 \hline
 1 \\
 2 \\
 3 \\
 4 \\
 5 \\
 \hline
 \end{array}
 \left. \vphantom{\begin{array}{r} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{array}} \right\} X$$

$$\begin{array}{r}
 1+2+3+4+5 = 15 \text{ hvarf} \\
 + \quad \quad 7 \text{ intagningshvarf} \\
 \hline
 = 22 \text{ hvarf}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 2 \\
 \hline
 3 \\
 4 \\
 5 \\
 6 \\
 \hline
 \end{array}
 \left. \vphantom{\begin{array}{r} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \\ 6 \end{array}} \right\}$$

$$\begin{array}{r}
 1+2+3+4+5+6 = 21 \text{ hvarf} \\
 + \quad \quad 7 \text{ intagningshvarf} \\
 \hline
 = 28 \text{ hvarf}
 \end{array}$$

x _ = intagningshvarf. Siffrorna = hvarfens antal mellan intagningarna.

Intagningarna böra mötas i spetsen af tån. En sådan intaning kallas strålintagning. Man kan hafva 6-10 strålar, beroende på maskornas antal. På c' nu beskrifna stumpan lä mpar det sig bäst med 8 strålar, då vi på första intagningshvarfet få 7 maskor mellan hvarje intagning. Alla intagningar göres medelst öfverdragning.

Första intagningshvarfvet: 7 maskor stickas; därefter tages ihop medelst öfverdragning. Detta förtgår hela hvarfvet om.

Andra intagningshvarfvet: 6 maskor stickas; därefter sker öfverdragning osv

Antalet maskor mellan hoptagningarna minskas med en maska för hvarje intagningshvarf. Mellan första och andra intagningshvarfvet stickas 5 á 6 havf (se 1 och 2).

Afståndet mellan intagningshvarfven minskas med ett hvarf för hvarje intagning (se 1 och 2)

Då 16 maskor återstå, hopmaskas dessa så, att maskorna på vrinstickorna blifva förenade med maskorna på hålstickorna. Garnet skall vara mellan 1:a och 2:a stickan.

Man kan också vända strumpan på afvigsidan och afmaska två maskor i sänder. Det senare är lattare än det förra, men det blir icke fullt så vackert.

Mölltorp den 28 oktober 1987

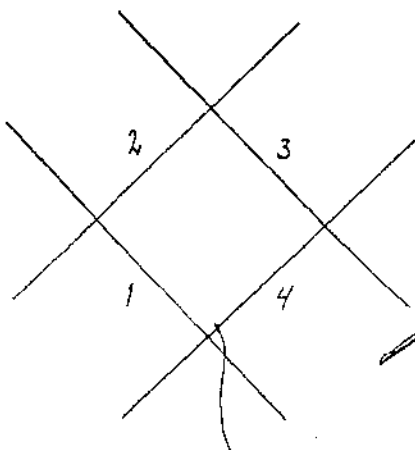

Fig. 1.

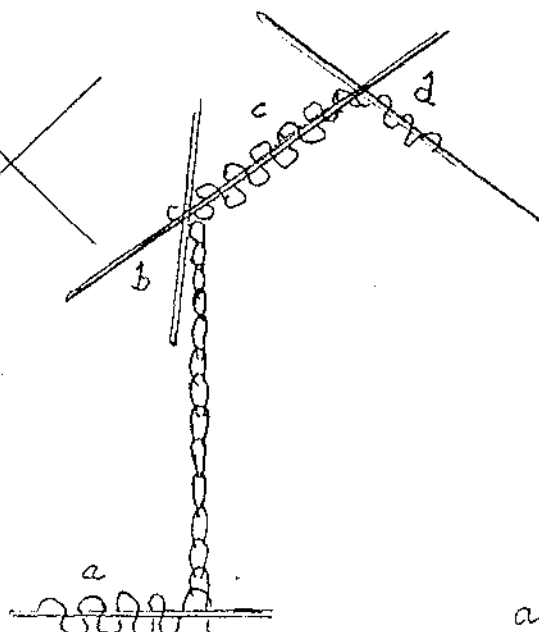

Fig. 2

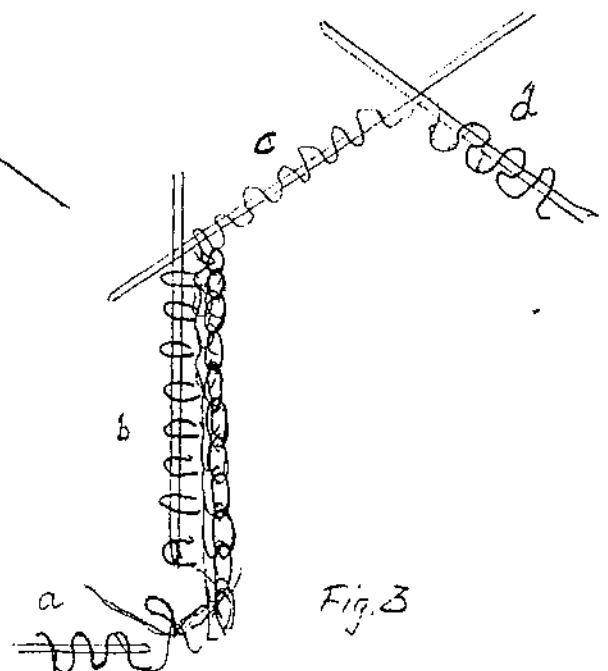

Fig. 3